

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 65 (2)

IZDAN 1 NOVEMBRA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 14312

Dimitrijević Saša, Caribrod, Jugoslavija.

Sprava za pokretanje vozila na vodi i t. sl.

Prijava od 8 jula 1936.

Važi od 1 aprila 1938.

Predmet pronalaska odnosi se na sprave za pokretanje vozila na vodi ili t. sl. Pronalazak ima za cilj: postizavanje veće brzine kretanja vozila na vodi pri istoj potrošnji energije, ili smanjivanje potrošnje energije pri istoj brzini, no što je kod dosada poznatih sprava.

Dosada poznate sprave za pokretanje vozila na vodi imaju taj nedostatak, da je istima pogonska sila iskorišćavana u vrlo maloj meri, što se spravom prema ovom pronalasku odstranjuje time, da na radnom delu lopatice dejstvuje celom svojom površinom dok se na neradnom delu preklapaju u horizontalan položaj i tako pružaju vodi najmanji otpor.

Sušтина pronalaska leži u tome, što se za pogon vozila upotrebljavaju dva zupčasta točka sa beskonačnim, horizontalno nameštenim lancem na kome su nameštene lopatice, koje automatski zauzimaju: vertikalni položaj na radnoj strani tog lanca i — horizontalni položaj na neradnoj strani istog lanca; pri čemu se jedan od zupčastih točkova okreće pomoću nekog generatora mehaničke energije.

Izvođenje pronalaska šematički je predstavljeno na priloženom nacrtu.

Sprava se sastoji od dva zupčasta točka 1 i 2, od kojih je jedan montiran na radnoj osovini neke mašine napr. motora ili parne mašine; a drugi 2, labavo je montiran na svojoj osovini, te je udaljen na proizvoljnom horizontalnom otstojanju (napr. nekoliko metara) od prvog točka 1. Na beskonačnom lancu 3, montiranom na tim zupčastim točkovima 1 i 2, predviđena su na celishodnim međusobnom jednakim otstojanjima lopatice 4 od kojih je

svaka labavo vezana za horizontalnu osovinu 5 koja je kruto vezana za lanac 3, i to upravno na njega.

Iznad zupčastog točka 2 a na malom otstojanju od njega nepomično na vozilo montiran je jedan duži štapić 6, koji zahvata iznad točka 2 i svršava iznad točka 1. Svaka lopatica 4, sprema i na gornjoj strani lanca 3 je vezana sa po jednom oprugom 8. Svaka lopatica na svom donjem kraju snabdevena je jednim malim točkom 9, radi lakšeg prolazanja ispod štapića 6.

Ove sprave su potopljene u vodi i nameštene na vozilu sa obe strane.

Pri okretanju zupčastog točka 1, svaka lopatica 4 sa donje strane lanca 3, ima vertikalni (radni) položaj usled čega vrši pritisak na vodenu masu (veslanje). Pri prelazanju oko zupčastog točka 2, svaka lopatica 4 obara se iz vertikalnog u horizontalni položaj, pomoću štapića 6 na taj način što je svaka lopatica čim dode do štapića 6, svojim gornjim krajem udari u štapić 6 te se okrene ispod njega u horizontalni (ne-radni) položaj, pri čemu se opruga 8 isteže.

U ovom položaju lopatice kreću se do točka 1 pri čemu ne vrše nikakav pritisak na vodenu masu. Pošto se na točku 1 lanac 3 kreće na niže, to se i lopatice kreću na niže pa se posle izvesnog puta oslobode dodira sa štapićem 6 te se usled dejstva opruga 8 odmah ispravljuje u položaj uspravan na lanac 3 u kom opet vrši veslanje odn. pritisak na vodenu masu.

Patentni zahtevi:

1) Sprava za pokretanje vozila na vodi ili t. sl. naznačena time, što su na lancu (3) montirane osovine (5) lopatica (4); i što su lopatice (4) držane u položaju (radnom) upravnom na beskonačni lanac (3) pomoću opruge (8).

2) Sprava za pokretanje vozila na vodi ili t. sl. po zahtevu 1 (naznačena time, što su lopatice (4) snabdevene na jednom kraju točkicama (valcima) (9) i što je na malom otstojanju iznad beskonačnog lanca (3) na trupu vozila, predviđen štapić (6) za prinudno vođenje lopatica (4) u horizontalnom (ne-radnom) položaju.

